

Afvalstoffenbeleid 2016-2019

Uitgangspunten afvalstoffenbeleid 2016-2019

Het huidige afvalstoffenbeleid loopt in 2015 af. Met het afvalstoffenbeleid 2016-2019 spelen we in op nieuwe ontwikkelingen en trends die gevolgen hebben voor de te maken beleidskeuzes. In deze nota van uitgangspunten voor het afvalstoffenbeleid 2016-2019 worden zeven uitgangspunten beschreven. Deze uitgangspunten vormen de basis voor het afvalstoffenbeleid 2016-2019.

1. Landelijke doelstelling scheidingspercentage

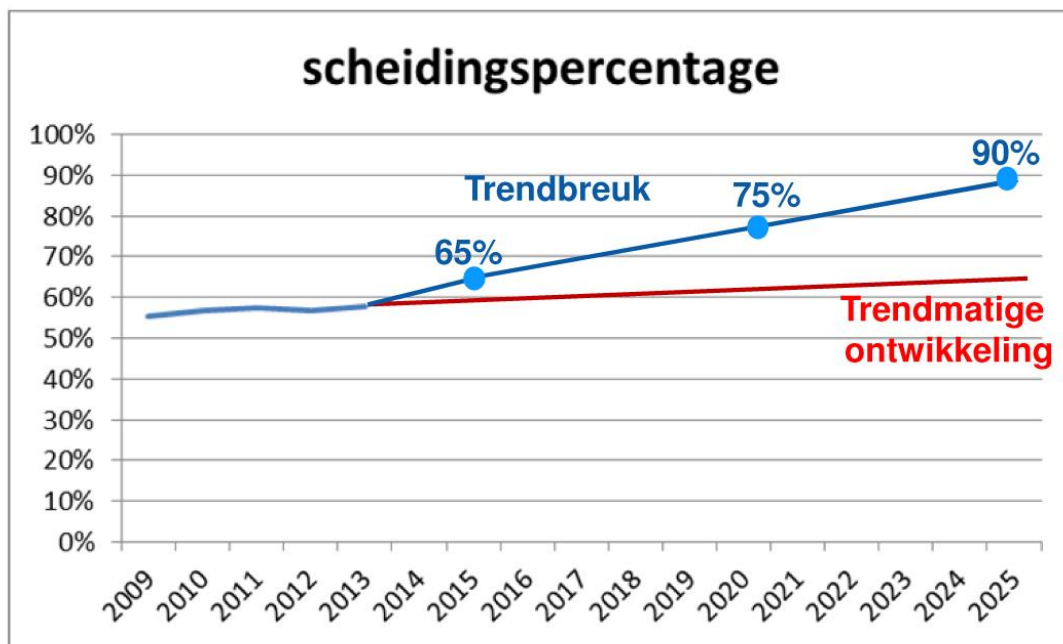
Uitgangspunt 1:

De gemeente Midden-Drenthe voldoet in 2020 aan de landelijk gestelde doelstelling: een scheidingspercentage van 75% en maximaal 100 kg restafval/inw.

Het landelijk beleid vormt de basis voor het afvalstoffenbeleid 2016-2019. Gemeenten hebben een wettelijke zorgplicht voor de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval van haar inwoners. Naast het zorgen voor de inzameling van het afval wordt elke gemeente ook geacht bij te dragen aan de landelijke doelstellingen op het gebied van preventie van afval en betere scheiding van grondstoffen. De landelijke doelstelling voor 2015 is een scheidingspercentage van 60-65%. De landelijke doelstelling voor 2020 is een scheidingspercentage van 75% en maximaal 100 kilogram restafval per inwoner per jaar. Deze doelstellingen worden door het ministerie van I&M in samenwerking met de VNG en NVRD gedifferentieerd voor gemeenten op basis van de verhouding hoogbouw-laagbouw.

De afgelopen jaren is het scheidingspercentage in Midden-Drenthe licht gestegen. Deze stijging leidt echter naar alle waarschijnlijkheid niet tot een scheidingspercentage van 75% in 2020. Daarbij komt dat in 2013 223 kg restafval per inwoner per jaar werd ingezameld. Dit is ver boven de landelijke doelstelling van 100 kg per inwoner per jaar in 2020. Met de huidige wijze van inzamelen is het onwaarschijnlijk dat in Midden-Drenthe landelijke doelstellingen met betrekking tot maximaal kg restafval gehaald worden.

Opgemerkt dient te worden dat naast de gemeenten hebben ook consumenten en verpakkingsindustrie een verantwoordelijkheid met betrekking tot het verminderen en scheiden van huishoudelijk afval.

Bron: Werkgroep Markerein i.s.m. IPR Normag

2. Nieuwe beleidskeuzes

2.1 Nascheiden en bronscheiden

Uitgangspunt 2:

De gemeente Midden-Drenthe gaat naast nascheiden meer bronscheiden.

In de afgelopen periode is ervoor gekozen om plastic (kunststof) verpakkingen na te laten scheiden. Met nascheiding wordt een deel van het plastic uit het restafval gehaald en gesorteerd. Door plastic ook aan de bron te scheiden is de verwachting dat er meer plastic uit het restafval gehaald wordt en dus een hoger scheidingspercentage bereikt wordt. Een bijkomend (financieel) voordeel is dat de kwaliteit van het plastic materiaal minder vervuild en dus van hogere kwaliteit is.

Eenzelfde redeneerlijn geldt voor drankenkartons. Vanaf 2015 is er een vergoeding voor het bronscheiden en/of nagescheiden van drankenkartons. De drankenkartons kunnen samen met plastic en metaal (blik) in één minicontainer aan de bron gescheiden huis aan huis ingezameld worden.

Opgemerkt dient te worden dat, om plastic, drankenkartons (PMD) en metalen (blik) aan de bron in te scheiden, een extra (derde) container nodig is.

2.2 Aanschaf nieuwe containers met chip

Uitgangspunt 3:

De gemeente gaat per huishouden drie nieuwe containers met containermanagement aanschaffen. Eén voor restafval, één voor GFT en één voor plastic, metaal en drankenkartons (PMD).

De huidige groene en grijze containers zijn voor het overgrote deel 30 jaar oud en aan vervanging toe. Er waren in 2014 ongeveer 700 meldingen in Midnet over containers. Het merendeel daarvan betreft het vervangen van grijze en groene containers of reparaties aan wielen en deksels. De kosten in 2014 voor het vervangen en repareren van containers was ongeveer €25.000,00.

Met een containermanagementsysteem ontvangen alle (mini)containers een chip met unieke code en wordt geregistreerd welke containers bij welk huishouden zijn uitgezet. Daardoor kan het gebruik van de containers worden gemonitord, zoals de aanbiedfrequentie in de diverse (jaar)seizoenen.

Op basis van deze managementinformatie kan de bedrijfsvoering (inzamelroutes en – frequenties) worden geoptimaliseerd. Tevens wordt door het registreren van minicontainers het eventueel illegaal gebruik voorkomen. Er kan meer grip worden gehouden op het containerbestand.

De verwachting is dat ongeveer 4% van de containers illegaal aangeboden wordt. Dit zijn ongeveer 500 containers. De gemeente betaald voor wel de stort- en ledigingskosten voor deze containers maar loopt de inkomsten, ongeveer € 100,00 per container mis.

De aanschaf van nieuwe containers (3 per adres), met chips en met de invoering van containermanagement kost jaarlijks ongeveer € 2,50 per aansluiting extra. In het op te stellen uitvoeringsplan wordt onderzocht wat de meest voordelige methodiek is voor het vernieuwen van de containers. Daarnaast zal er een eenmalige investering gedaan worden om de nieuwe containers klaar te maken, uit te zetten en oude containers in te nemen. Deze kosten worden geraamd op maximaal € 300.000,00.

2.3 Tariefstructuur

Uitgangspunt 4:

De vervuiler betaalt, positief gedrag wordt beloond.

De huidige tariefstructuur is gebaseerd op gezinssamenstelling en daarmee een eenvoudige vorm van DIFTAR (gedifferentieerde tarieven). Er wordt vanuit gegaan dat een eenpersoonshuishouden minder afval produceert dan een meerpersoonshuishouden.

Afvalstoffenheffing 2010-2015:

Huishouden	2010	2011	2012	2013	2014	2015
eenpersoons	€ 190,00	€ 180,00	€ 170,00	€ 160,00	€ 185,00	€ 185,00
tweepersoons	€ 214,00	€ 202,00	€ 192,00	€ 182,00	€ 207,00	€ 207,00
meerpersoons	€ 238,00	€ 225,00	€ 215,00	€ 205,00	€ 230,00	€ 230,00

Van 2010 tot 2013 is er een sterke daling in de hoogte van de afvalstoffenheffing te zien. In 2014 stijgt deze waarna hij in 2015 gelijk blijft.

In de afgelopen jaren is de lokale lastendruk voor een groot deel bepalend geweest voor het verloop van de hoogte van de afvalstoffenheffing. Een stijgende rioolheffing zorgde voor een lagere afvalstoffenheffing. De aanwezige middelen in de egalisatiereserve boden de mogelijkheid om dit te doen. In 2013 is dit gekenterd, omdat de egalisatiereserve nagenoeg uitgeput was. Hierna is de hoogte van de heffing meer in balans gebracht met de hoogte van de lasten.

Wijzigingen tariefstructuur

In de periode 2016-2019 ligt de focus op de nieuwe inzamelstructuur met het aan de bron scheiden van PMD. Dit vraagt een zorgvuldige communicatiestrategie en gewenning bij inwoners.

Het voorstel is om de tariefstructuur naar gezinssamenstelling tijdens de invoering van de nieuwe inzamelstructuur vooralsnog te handhaven. Betere scheiding van grondstoffen en als wenselijk gevolg, minder restafval en gunstige aanbestedingen leiden tot een afname van de kosten. Dit zal vermoedelijk leiden tot een lagere afvalstoffenheffing zodat inwoners op deze wijze collectief worden beloond.

Op termijn kiezen we ervoor om naast een vast bedrag, een tarief per lediging per container in te stellen. Hierbij gaat het om een tarief voor de grijze (restafval) en groene (GFT) container. Op deze wijze wordt positief gedrag niet alleen collectief maar ook per huishouden beloond. Daarnaast worden huishoudens gestimuleerd om afval aan de bron te scheiden.

2.4 Duurzaamheid

Uitgangspunt 5:

Optimale duurzaamheid tegen zo laag mogelijke kosten.

In het coalitieakkoord 2014-2018 wordt de ambitie uitgesproken om het cijfer van Midden-Drenthe in de Gemeentelijke Duurzaamheidsindex te laten stijgen.

De indicatoren op het gebied van afval voor de Gemeentelijke Duurzaamheidsindex zijn:

- de ingezamelde hoeveelheid (grof)huishoudelijk afval (restafval en GFT);
- het percentage hergebruik.

Op het gebied van het percentage hergebruik scoort de gemeente Midden-Drenthe in vergelijking met andere gemeenten boven gemiddeld.

Op het gebied van de ingezamelde hoeveelheid huishoudelijk afval scoort de gemeente onder het gemiddelde. Dit betekent dat er in Midden-Drenthe relatief veel afval ingezameld wordt.

Beide indicatoren komen (deels) terug in de landelijke ambities. Door naar de landelijke ambities toe te werken zou er automatisch een verhogend effect moeten zijn op het cijfer van Midden-Drenthe in de Gemeentelijke Duurzaamheidsindex.

Tegelijkertijd is het nodig om de kosten en het gebruiksgemak voor de inwoners in onderling verband in balans te houden. Een systeem dat makkelijk in het gebruik is zal inwoners immers stimuleren afval gescheiden in te zamelen. Maar eveneens geldt dat inwoners positief beloond dienen te worden voor hun gedrag via de afvalstoffenheffing (zie uitgangspunt 4).

2.5 Inzameling oud papier en textiel

In de gemeente Midden-Drenthe worden verenigingen, scholen en charitatieve instellingen betrokken bij de inzameling van huishoudelijk afval zoals textiel, oud papier en karton (OPK). In ruil voor deze inzameling krijgen zij de opbrengsten van de ingezamelde grondstoffen. Deze opbrengsten dragen bij aan de zelfredzaamheid en zelfstandigheid van scholen, verenigingen en charitatieve instellingen bovendien zorgt het voor sociale cohesie. Dit weegt zwaarder dan het verlagen van de afvalstoffenheffing.

De gemeente heeft belang bij een goede inzamelstructuur voor textiel en OPK. De hoeveelheden ingezameld textiel en OPK wordt door de gemeente geregistreerd en telt mee in de scheidingspercentages. Een betere scheiding van textiel en OPK zorgt voor minder huishoudelijk afval bij de vuilverwerker wat de gemeente verbrandingskosten bespaard.

Inzameling oud papier en karton

Uitgangspunt 6:

Oud papier en karton (OPK) wordt ingezameld en verkocht door verenigingen en scholen.

Lokale verenigingen en scholen halen maandelijks, huis aan huis, het oud papier op dat aan de straat wordt aangeboden. Er wordt jaarlijks ongeveer 2.500 ton papier opgehaald. De opbrengst hiervan komt ten goede van de verenigingen en scholen. Verenigingen en scholen kunnen het oud papier ophalen met een vuilniswagen met bestuurder die ter beschikking wordt gesteld door de papierinzamelaar.

Daarbij wordt niet verplicht, maar wel de mogelijkheid geboden, om één of enkele (geschikte oude voormalige grijze/groene) container(s) voor papier te behouden.

Er zit nog 24 kg OPK per inwoner per jaar in het restafval. Een voor de inwoners zo effectief mogelijk inzameling, bijvoorbeeld d.m.v. een container, dient te bewerkstelligen dat deze hoeveelheid omlaag wordt gebracht. Verenigingen, scholen en de papierinzamelaars reageren positief op de mogelijkheid tot het inzamelen van papier en karton middels containers.

Opgemerkt dient te worden dat 2.500 ton oud papier in de huidige markt ongeveer € 125.000,00 opbrengt. Door het oud papier niet door verenigingen maar door de gemeente te laten ophalen zal een verlaging van € 9,00 op de afvalstoffenheffing betekenen. De keuze wordt voorgesteld om de verenigingen het inzamelen van papier en karton te blijven gunnen vanuit het oogpunt van sociale duurzaamheid.

Inzameling textiel

Uitgangspunt 7:

Textiel wordt ingezameld en verkocht door charitatieve instellingen.

Charitatieve instellingen halen in de grotere dorpen maandelijks, huis aan huis, textiel op dat aan de straat wordt aangeboden. Daarnaast heeft de gemeente een overeenkomst met Sympany (ontstaan per 2015 door fusie van KICI en Humana) voor het plaatsen en legen van textielcontainers in alle dorpen. Er is ook een aantal scholen dat een textielcontainer heeft staan.

Er wordt jaarlijks ongeveer 200 ton textiel opgehaald. De opbrengst hiervan komt ten goede van de instellingen. Er zit gemiddeld nog 6 kg textiel in het restafval.

Opgemerkt dient te worden dat 200 ton textiel in de huidige markt ongeveer € 6.000,00 opbrengt. Door de gemeente inzamelen zal een verlaging van € 0,40 op de afvalstoffenheffing kunnen betekenen. De keuze wordt voorgesteld om de huidige Charitatieve instellingen het textiel te laten blijven inzamelen.